

O PRIVIRE DE ANSAMBLU ASUPRA COLECȚIILOR DE DAGHEROTIPURI DIN ROMÂNIA

de CĂLINA BÂRZU

Abstract: *Invented in 1839 by Louis-Jacques-Mandé Daguerre in France, the daguerreotype is the first functional photographic process. Obtaining a daguerreotype was an elaborate process involving a range of production steps and materials, as well as the use of multiple chemical substances. The support consisted of a silvered copper plate, exposed in the camera, then developed with mercury fumes. The final result was a unique, direct-positive image with a high resolution that had the drawback of not allowing multiplication. Far from being a mere photograph, the daguerreotype represented a complex structure of packaging materials that also had the role to protect the image from deterioration.*

The Daguerreobase Project is a research initiative that archives daguerreotypes from Europe in an online, digital platform. Initiated by the Netherlands Photography Museum in Rotterdam and the Antwerp Photography Museum in Belgium, the platform offers a complex network of collections of daguerreotypes, visible and accessible internationally. The project engendered the first national inventory of daguerreotypes in Romania, that resulted in the formation of a coherent corpus of a hundred and thirty seven registered items, of which seventy three can be found online. The daguerreotypes come from five public institutions: the Romanian Academy Library, the Romanian National Library, the Prahova County Museum of History and Archeology, the Banat Museum Timișoara, the Revolution Museum Arad. In addition, items from seven private collections were also recorded: Adrian-Silvan Ionescu, Tudor Berza, Cristian Graure, Ștefan Sava, Theodor U. Rostás, Mihai Stănescu, and Călina Bârză. Research often resulted in the discovery of novel information regarding the image, photographer, plate manufacturer, hallmark, studio, year, city, country, packaging materials, as well as the degree of deterioration of the image or of the object. Daguerreobase is currently registering new daguerreotypes in the database and continues to archive objects from Romanian collections.

Keywords: daguerreotype, photography, history, archive, Daguerreobase, Romania.

Dagherotipia reprezintă primul procedeu fotografic funcțional inventat în 1839 de către Louis-Jacques-Mandé Daguerre în Franța. De-a lungul timpului au existat diverse experimente de obținere a unei imagini fotografice, însă Daguerre, a fost primul care a găsit soluția de a fixa realitatea cu ajutorul luminii pe o placă de cupru argintată, descoperirea revoluționând percepția vizuală asupra lumii. Dagherotipia se deosebește de alte procedee fotografice istorice și contemporane prin reprezentarea fidelă a realității. Fotografia este lipsită de granulație, posedă o claritate excepțională și prezintă detalii în abundență.

Procedeu de obținere a dagherotipiei presupunea un proces elaborat, cu mai multe etape, ce utiliza o gamă largă de materiale și substanțe chimice. Placa de cupru se acoperea cu un strat de argint, după care era lustruită cu instrumente speciale până când suprafața ajungea la o strălucire de oglindă. Sensibilizarea se realiza cu clorură de iod și bromură care se amesteca cu stratul de argint, placa sensibilă la lumină fiind ulterior expusă în aparatul de fotografiat. Imaginea latentă, dezvoltată cu vapori de mercur, era fixată cu hiposulfid de carbonat de sodiu și tratată cu clorură de aur pentru a-i asigura o rezistență sporită. Rezultatul final era o imagine unică de tip direct-pozitiv care nu putea fi multiplicată. În ciuda calității superioare și a puterii de reprezentare, procedeu era lipsit de culoare și reproducea doar o variantă alb-negru a realității. Pentru a compensa acest dezavantaj placa era pictată manual cu pigmenți.

Dagherotipul, în afară de placa de cupru, era formată dintr-o structură complexă de materiale de împachetare. Deoarece placa era expusă deteriorării, aceasta era protejată prin diverse moduri de ambalare. În Europa, de exemplu, fotografia era încadrată cu un passe-partout de carton, acoperită, apoi, cu o sticlă pictată cu chenar, după care era înrămată. În Statele Unite ale Americii, însă, passe-partout-ul era din metal, sticla nefiind pictată iar, în locul ramei, se folosea o casetă din lemn cu capac. Exteriorul casetei putea fi învelit în piele și decorat cu diverse modele. Unele dagherotipuri aveau ambalaje de format atipic, iar altele erau realizate sub formă de accesorii și bijuterii.

Placa de cupru oferă un suport solid imaginii, însă fragilul strat de argint este predispus deteriorării, în cazul în care ambalajul este compromis. Sticla crăpată sau îmbinarea ruptă pot permite aerului să oxideze placa de cupru, să o deterioreze astfel încât imaginea să nu mai fie vizibilă. Integritatea ambalajului este esențială în păstrarea dagherotipului deoarece, în timp, imaginea și obiectul pot fi afectate de diverse tipuri de deteriorări mecanice, biologice ori chimice.

Chiar dacă este cel mai vechi procedeu fotografic, din punct de vedere tehnic, dagherotipia are o putere de reprezentare superioară, chiar și față de procedeele contemporane. Fiind primele dovezi fotografice, dagherotipurile au o valoare excepțională ca documente istorice. Încă de la invenția fotografiei, dagherotipul a fost apreciat pentru calitatea și unicitatea sa, iar această admirație a adus de-a lungul timpului o creștere a interesului de a valorifica dagherotipuri în rândul fotografilor, istoricilor, cercetătorilor, colecționarilor și restauratorilor.

Proiectul Daguerreobase este o inițiativă de cercetare și arhivare a dagherotipurilor din Europa într-un mediu digital. Muzeul de Fotografie a Olandei, Rotterdam în colaborare cu Muzeul de Fotografie din Antwerp, Belgia au creat o platformă online care pune la dispoziția publicului o rețea complexă de colecții de dagherotipuri vizibilă la nivel internațional. Proiectul urmărește să prezinte o imagine de ansamblu a patrimoniului cultural global și să consolideze relațiile dintre instituții, colecționari privați, cercetători și public. Daguerreobase încurajează cercetarea dagherotipurilor oferind o variantă simplificată de accesare gratuită a diverselor colecții și arhive.

Aplicația este o bază de date, unde sunt descrise aproximativ 16 000 de exemplare istorice și contemporane care provin din colecții private și instituții. Proiectul nu se limitează la a include doar fotografii care au fost realizate în Europa. Pentru a construi o arhivă cât mai amplă și unitară au fost integrate și exemplare produse în afara continentului. În cadrul proiectului au fost formulate liste standard de inventariere a imaginii și a obiectului. Informațiile sunt însoțite de imagini digitale cuprinse într-un vast catalog virtual unde fotografiile pot fi vizualizate în detaliu. Arhiva prezintă și reproduceri pe hârtie ale dagherotipurilor, extrase din ziare și literatură de specialitate.

Proiectul Daguerreobase contribuie la dezvoltarea literaturii de specialitate recentă printr-o serie de noi publicații online, ce pot fi accesate în mod gratuit. Cartea *Dagherotipurile. Primele fotografii ale Europei* a fost concepută special în cadrul proiectului cu scopul de a fi tradusă din limba engleză în aproximativ zece limbi europene, inclusiv limba română. Un alt format de publicație este revista online *Jurnalul Dagherotipiei*. Cele cinci ediții conțin articole despre procedeu fotografic, exemplare reprezentative, fotografii, studiouri și metode de conservare. Pe parcursul proiectului, Daguerreobase a colaborat cu portalul cultural de patrimoniu Europeană, în baza de date a căruia a integrat un număr de dagherotipuri. O selecție din colecția din România poate fi accesată și pe website-ul Europeană, ceea ce face ca dagherotipurile să beneficieze de o expunere mai mare într-un cadru recunoscut la nivel internațional. O parte din colaborarea cu Europeană a constat și în organizarea unei expoziții virtuale într-un format interactiv. *1839–1860 Fotografia pe o placă de argint* prezintă istoria procedurii alături de dagherotipuri din diverse colecții din cadrul proiectului.

Cu ocazia desfășurării proiectului Daguerreobase în România s-a realizat primul inventar de dagherotipuri la nivel național. Astfel, s-a creat o colecție unitară ce cuprinde în prezent o sută treizeci și șapte de exemplare dintre care șaptezeci și trei sunt înregistrate în arhiva digitală, noile achiziții urmând să fie integrate ulterior în baza de date. Dagherotipurile provin din colecții private și ale instituțiilor românești și se prezintă sub diverse tipuri: înrămat, în casetă, stereo-dagherotipie, format atipic și bijuterie. În cadrul proiectului au fost scanate obiectele și descrise conform listei standard de inventar. O parte dintre dagherotipuri nu au mai fost inventariate, digitizate sau expuse în mediul digital. În urma cercetării au fost descoperite informații inedite despre imagine, fotograf, producătorul de plăci argintate, ștanță, studio, an, oraș, țară, elemente de împachetare, sau despre stadiul de deteriorare a imaginii și a obiectului. Pentru a putea înțelege impactul pe care proiectul l-a avut asupra cunoașterii colecției naționale de dagherotipuri, următoarea secțiune va detalia colecțiile românești, precum și rezultatele obținute prin analiza obiectelor aparținând acestora.

Cabinetul de Stampe de la Biblioteca Academiei Române are o colecție de treisprezece dagherotipuri. Printre cele mai semnificative personalități portretizate se află Nicolae Bălcescu (Fig. 1), Hermiona Asachi-Quinet, familia Alexandru Ioan Samurcaș și familia Iacob Buiuciu. La două exemplare „Portret de tânără” și „Portret de Femeie” (Fig. 2) au fost decoperite câte o ștanță cu inscripția și sigla producătorului de plăci, Charles Christofle¹, un renumit argintar din Paris.

¹ Floyd Reinhart, Marion Reinhart, *The American Daguerreotype*, Athens, 1981, p. 423. Charles Christofle (1805–1863) era un producător de plăci de dagherotip care avea atelierul în Paris, Franța. Ștanța conține două elemente, o inscripție cu litere mari „CHRISTOFLE” urmată de o siglă în formă de elipsă cu o balanță încadrată de două litere ”C”, acestea din urmă marcând abrevierea

Fig. 1. Nicolae Bălcescu, c.1850.

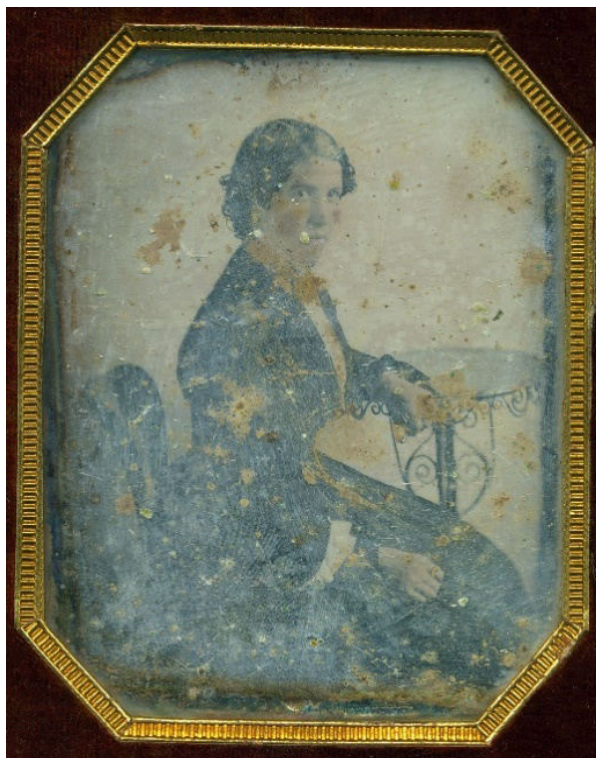

Fig. 2. Portret de femeie, c.1854.

Colecțiile Speciale de la Biblioteca Națională a României dețin patru exemplare, care cu excepția unuia, sunt lipsite de ambalaj. Chiar dacă plăcile sunt descoperite și supuse astfel degradării, ele sunt valoroase deoarece prezintă informații despre personalități din România și fotografi cu reputație internațională. Portretul de grup care le înfățișează pe fiicele lui Barbu Slătineanu, Lina, Profira și Ana (Fig. 3) are două etichete² situate pe verso, ce menționează numele fotografului german Friedrich Binder și faptul că închiriasse un spațiu pe Podul Mogoșoaiei la numărul șase. În cazul dagherotipului ce ilustrează membri din familia Gheorghe Costa Foru (Fig. 4), în urma scanării, a fost posibilă modificarea contrastului, și astfel au devenit vizibile încă două persoane din portretul de grup. Acesta este un exemplu al beneficiilor scanării fotografiilor. S-a putut constata astfel, prin metode neinvazive, că fotografia conține în total cinci persoane și nu trei cum pot fi observate cu ochiul liber. Pe placă a fost identificată și ștanța producătorului francez Edouard Clément³ însoțită de indicativul de argint⁴ cu numărul 30. Un alt dagherotip, „Portret al trei personaje” are două ștanțe, una este a producătorului de plăci Alexis Gaudin⁵, al cărui atelier se afla în Paris, Franța, iar cealaltă ștanță conține o inscripție incompletă „Boir...”.

La Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova există un singur exemplar de tip casetă care portretizează un bărbat îmbrăcat elegant (Fig. 5). Dagherotipul se află într-o stare bună de conservare, placa nu prezintă ștanță, dar este pictată cu aurii pe accesorii.

numelui companiei, „Christofle et Compagnie”. Deasupra balanței sunt patru stele, iar dedesubt se află două ramuri cu frunze. Această ștanță a fost folosită între anii 1850–1855.

² Prima etichetă are inscripția în limba germană: „Friedrich Binder Daguerreotypieur und Eigentümer des Auskunfts-Bureau, und eines Magasins der neuesten und schönsten Litografien. Wohnung Podu-Mogoschoae nr. 6 im Hause des Herren Barbu Slătineanu (früher Arion'schen Haus) gegenüber dem Hause des Gross Ban Iordake Filipesco”. Pe a doua etichetă scrie: „Portretul preaiubitelor noastre copile, Lina, Profira și [Ana] scos în București la anul 1855 maiu, de F. Binder ce se afla chiriaș întruna din prăvăliile noastre de supt casele din Podul Mogoșoii” (transliterație de Mariana Irimia, Biblioteca Națională a României).

³ Edouard, Clément avea atelierul pe strada Sf. Anton la numărul 214, Paris. Ștanța prezintă inscripția cu litere mari „CLEMENT” și nu are siglă sau indicativ de argint. Vezi *Daguerreobase*, <http://www.daguerreobase.org/en/> (10 Octombrie, 2015).

⁴ Indicativul de argint reprezintă cantitatea în grame de argint folosită în stratul aplicat peste placa de cupru.

⁵ Floyd Rinhart, Marion Rinhart, *op. cit.*, p. 423. Frații Marc Antoine Gaudin (1804–1880) și Alexis Gaudin aveau atelierul pe strada Perle la numărul 9, Paris. Ștanța conține trei elemente: un asterix cu șase petale, sigla care conține într-un dreptunghi simbolul „Agnus Dei”, un miel cu o cruce în spate, încadrat între două semiluni. Deasupra se află inscripția „DOUBLÉ”, iar dedesubt literele „J” și „P” urmate de indicativul de argint 30. Ștanța a fost folosită începând cu anul 1853.

Fig. 3. Portretul fiicelor lui Barbu Slătineanun, 1855.

Fig. 4. Familia Gheorghe Costa Foru, c.1850.

Fig. 5. Portret de bărbat, c.1840.

Muzeul Banatului găzduiește un singur dagherotip, acesta fiind înrămat. Fotografia o înfățișează pe Amalia Bing (Fig. 6) placa fiind pictată într-o proporție extinsă, cu roz pe obraji, albastru deschis pe rochie și negru cu auriu pe draperia din fundal.

Muzeul Revoluției din Arad deține șase exemplare de format casetă, înrămat și placă. Trei dintre acestea îi portretizează pe Jakab Hortobágyi, senior locotenentul Károly Bethlen Biszterszky (Fig. 7) și pe doctorul Herzfeld Sándor, primii doi având uniforme pictate amănunțit cu auriu. Există și o serie de trei portrete de grup ce înfățișează membri din familia Dombrádi Nagy Sándor (Fig. 8).

Fig. 6. Amalia Bing, 1847.

Fig. 7. Senior Locotenent Károly Bethlen Biszterszky.

Fig. 8. Dombrádi Nagy Sándor și familia sa.

O mare parte dintre exemplarele colecționarilor privați din România sunt dagherotipuri achiziționate în afara țării, o altă parte provenind din donații sau moșteniri. Chiar dacă majoritatea sunt originare din afara țării, ele ajută la îmbogățirea colecției de dagherotipuri din România și oferă o perspectivă mai amplă asupra patrimoniului cultural global.

Colecția Adrian-Silvan Ionescu cuprinde douăzeci și șapte de exemplare. Unul dintre cele mai semnificative portrete din colecție este cel al doamnei Oteteleșanu (Fig. 9), iar un alt dagherotip este de tip bijuterie sub formă de broșă (Fig. 10). Un exemplar are inscripționat pe capacul casetei numele fotografului american Jesse Harrison Whitehurst⁶ și orașele în care acesta își desfășura activitatea. O ștanță deosebită în comparație cu norma vremii este cea a lui Eduard Vaillat⁷. Acesta își inscripționa numele și anul producției la o dimensiune mai mare decât cea obișnuită, plasându-le în cadrul ramei pentru a fi mai vizibile. De obicei ștanțele erau efectuate la dimensiuni reduse pe colțul plăcii sau pe o latură a acesteia, iar în urma ambalării ștanța nu era deloc expusă. Colecția include și o varietate de portrete individuale de bărbați, femei, de cuplu sau cu copii.

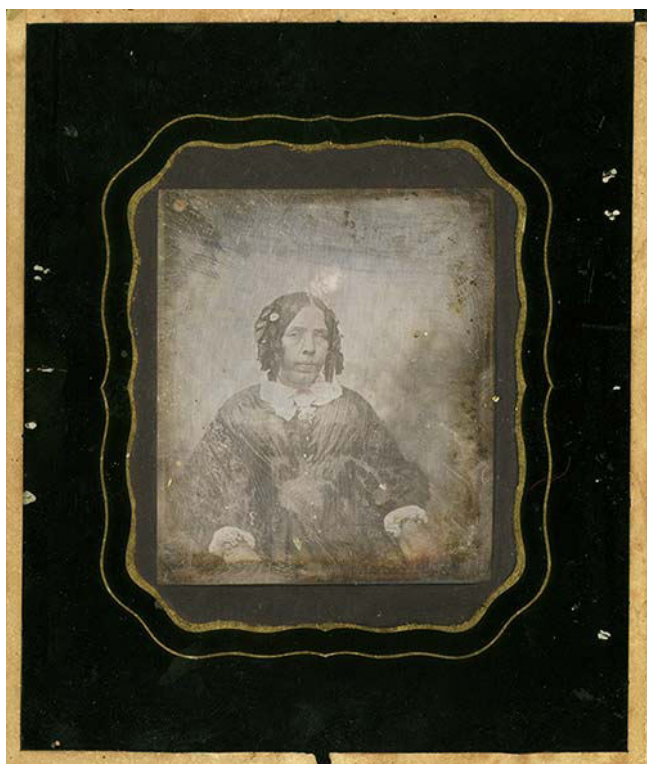

Fig. 9. Doamna Oteteleșanu, c.1848.

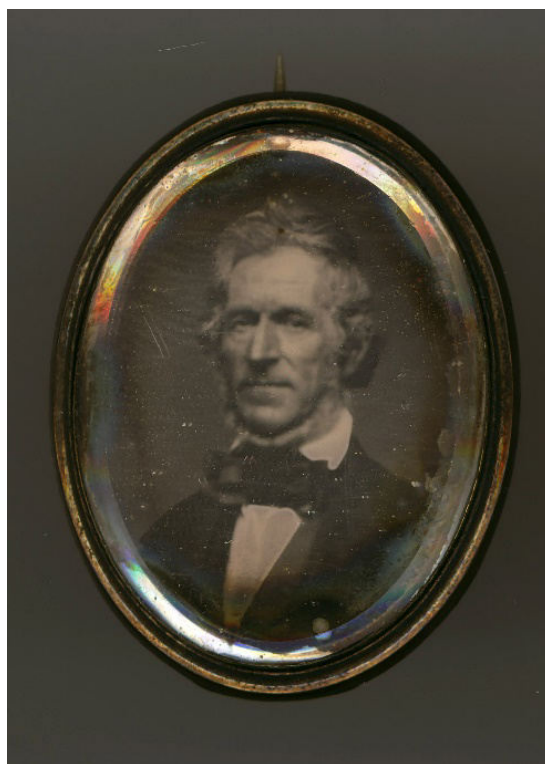

Fig. 10. Portretul unui bărbat în vârstă.

Colecția Tudor Berza conține două dagherotipuri care sunt moștenire de familie. O fotografie o portretează pe Coralia Boldur Kostaky, ale cărei accesorii sunt pictate cu auriu. Există două exemplare distincte cu familia Alexandru Ioan Samurcaș: unul este înrămat (Fig.11), iar al doilea (Fig. 12) a fost donat Colecțiilor Speciale de la Biblioteca Academiei Române. Ambele portrete de grup îl înfățișează pe Alexandru Ioan Samurcaș alături de soția și copiii săi, acompaniați în plan secundar de servitoarele din casă. Diferența dintre cele două portrete rezidă în faptul că în primul apar patru servitoare, iar în cel de al doilea, doar două. Femeile sunt îmbrăcate elegant și poartă accesorii precum cercei și lanțuri cu cruciuliță la gât. Este de remarcat faptul că în ambele portrete de familie sunt incluse și servitoarele. Aceste două dagherotipuri sunt relevante deoarece sunt cele mai vechi imagini fotografice care portretează femei de etnie rromă din România.

Colecția Mihai Stănescu cuprinde cincizeci și șapte de dagherotipuri, majoritatea portrete individuale, de cuplu sau de grup. Aceste exemplare sunt prezente în format variat, casetă, înrămat, stereo-dagherotip și placă. Dintre cele prezente online, un exemplu notabil este „Portret de Zuav” (Fig. 13) deoarece placa este

⁶ Jesse Harrison Whitehurst a fost un dagherotipist renumit din America, vezi *Daguerreobase*, <http://www.daguerreobase.org/en> (10 Octombrie, 2015).

⁷ Eduard, Vaillat a fost un optician și dagherotipist care și-a deschis atelierul în anul 1845 la Paris, activând ca optician și dagherotipist. Ștanța constă în inscripția „Vaillat” și anul 1855, vezi *Daguerreobase*, <http://www.daguerreobase.org/en> (10 Octombrie, 2015).

colorată într-o proporție extinsă și prezintă ștanța lui A. Gaudin⁸. Stereo-dagherotipul (Fig. 14) ce înfățișează un grup statuar poate fi observat printr-un aparat special care creează iluzia de tridimensionalitate a imaginii. Dagherotipul „Statuie înfățișând un grup” prezintă ștanța lui Charles Christofle⁹ cu inscripția și sigla specifică. Unele exemplare au fost curățate electrochimic pentru a înlătura stratul de oxidare de pe placă.

Fig. 11. Alexandru I. Samurcaș, 1850.

Fig. 12. Familia Alexandru I. Samurcaș.

Fig. 13. Portret de Zuav, c. 1854.

Colecția Theodor U. Rostás cuprinde șapte dagherotipuri de tip casetă și înrămat. Dagherotipul „Portret de femeie cu cărți” (Fig. 15) este pictat și prezintă ștanța cu sigla lui A. Gaudin¹⁰. „Portret de bărbat în vârstă” (Fig. 16) are o etichetă care menționează că a fost realizat la Compania Anthony Clark din Statele Unite ale Americii. „Portretul unei tinere care ține o carte” are o ștanță cu o siglă care înfățișează un bust de

⁸ Floyd Reinhart, Marion Reinhart, *op. cit.*, p. 423.

⁹ *Ibidem*, p. 423.

¹⁰ *Ibidem*, p. 423.

bărbat încadrat într-o coroană de frunze¹¹. „Dagherotipul a două femei în vârstă” prezintă o ștanță care are inscripția „H.B.” și o siglă cu un vultur și un glob¹², însoțită de indicativul de argint. Colecția mai include și portrete individuale sau de grup și reproduceri pe hârtie după dagherotipuri.

Fig. 14. Statuie înfățișând un grup, c.1851.

Fig. 15. Portret de femeie cu cărți, c.1851.

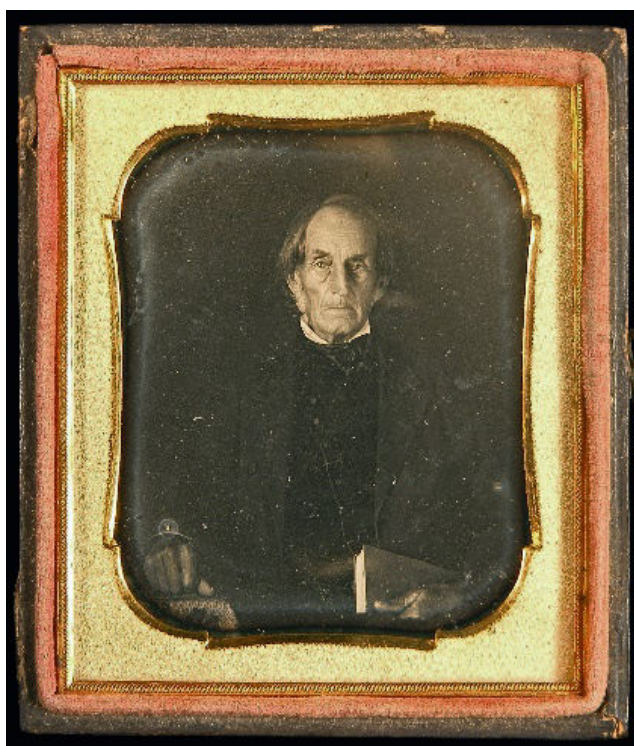

Fig. 16. Portret de bărbat în vârstă, c.1846.

¹¹ *Ibidem*, p. 424. Ștanța prezintă un bust de bărbat încadrat într-un oval cu o cunună de lauri și nu are indicativ de argint. Producătorul de plăci nu este identificat, iar ștanța a fost folosită în perioada 1855–1861.

¹² *Ibidem*, p. 424. Ștanța are o formă dreptunghiulară cu colțurile tăiate și prezintă trei elemente: inscripția „H.B.”, un vultur care ține în gheare un glob cu o stea deasupra capului, urmat de indicativul de argint 40. Ștanța este atribuită unui producător francez neidentificat și a fost utilizată în perioada 1850–1858.

Colecția Cristian Graure conține două exemplare tip casetă. Primul este portretul unui băiat (Fig. 17), iar al doilea o înfățișează pe domnișoara Bain (Fig. 18) ținând în mână o casetă de dagherotip. Placa este pictată cu roz pe rochie și auriu pe accesorii, iar caseta din imagine este de asemenea colorată cu verde, roșu și galben pentru a fi pusă în evidență.

Fig. 17. Portret de băiat, c.1850.

Fig. 18. Portretul Domnișoarei Bain ținând un dagherotip.

Colecția Ștefan Sava include trei exemplare tip casetă, portretul unui tânăr îmbrăcat elegant, o doamnă fotografiată în semi-profil și o femeie care ține în mână o carte și o pereche de ochelari (Fig. 19, 20). Ultimele două plăci prezintă ștanța lui A. Gaudin¹³ cu sigla specifică.

¹³ *Ibidem*, p.423.

Fig. 19. Portret de femeie în vârstă, c.1850.

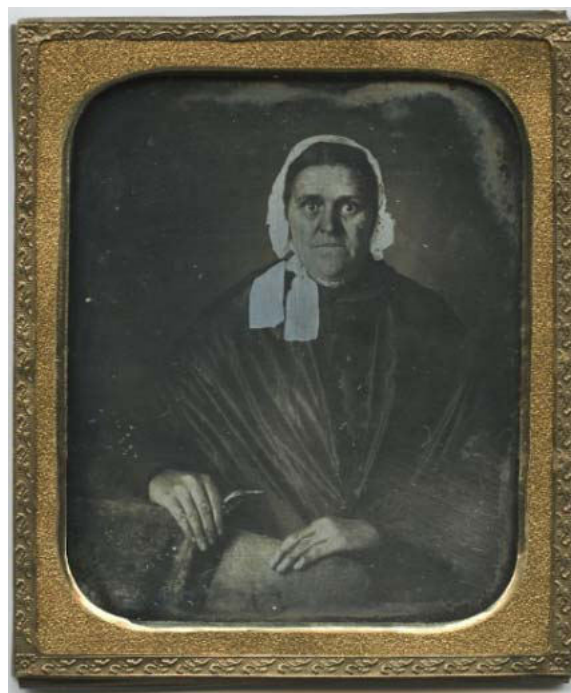

Fig. 20. Portret de femeie în vârstă cu bonetă.

Fig. 21. Portret de bărbat în vârstă, c.1854.

Fig. 22. Portret de femeie în vârstă, c.1854.

În cele din urmă, colecția autoarei conține șase dagherotipuri, dintre care patru exemplare sunt de tip casetă cu portrete individuale de bărbați și o femeie, celelalte două fiind plăci descoperite, ce înfățișează un bărbat și o femeie îmbrăcați elegant (Fig. 21, 22). Portretul doamnei este marcat cu o ștanță cu o coroană deasupra căreia este litera „W”¹⁴, iar „Portret de bărbat” are o ștanță cu inscripția „NP”¹⁵ alături de

¹⁴ Gabrielle Chiesa, Paolo Gosio, *Gruppo Ricerca Immagine*, vezi <http://www.gri.it/daguereotype-hallmarks-punzoni.html> (10 Octombrie 2015). Ștanța reprezintă un dreptunghi cu colțurile tăiate în care se află o coroană sub care este inscripția literei „W”. Producătorul de plăci nu este identificat și ștanța a fost folosită în Nordul Europei.

¹⁵ Floyd Reinhart, Marion Reinhart, *op. cit.*, p. 425. Ștanța constă într-un dreptunghi cu colțurile tăiate care conține inscripția „NP” și indicativul de argint cu numărul 40. Ștanța este atribuită companiei pariziene Lerebours și a fost utilizată între anii 1849–1857.

indicativul de argint, atribuită companiei pariziene Lerebours. Aceste informații indică faptul că, în acest caz, deși plăcile de cupru au fost produse în manufacturi diferite, au fost folosite în cadrul aceluiași studio. Există diferențe vizibile în ceea ce privește modul în care sunt executate plăcile. Spre exemplu, prima are marginile drepte, pe când cea de-a doua le are îndoite și prezintă în colțuri urmele unui clește folosit în procesul de lustruire a plăcii.

În urma cercetării s-au putut trage câteva concluzii în legătură cu piesele și structura colecției de dagherotipuri din România. Din numărul total momentan afișat în baza de date online, au fost găsite douăzeci și șase de exemplare înrămate, treizeci și două de casete, zece plăci, două tip stereo și două cu format atipic. Cu excepția a două dagherotipuri care reprezintă statui, toate sunt portrete individuale sau de grup. La nivel general, colecția cuprinde persoane de origine străină, însă există douăzeci și trei de exemplare care portretizează un număr total de patruzeci și unu de români. Majoritatea dagherotipurilor cu români se află în posesia instituțiilor de stat, iar într-o mai mică măsura în proprietatea colecțiilor private, precum cea a d-lui Dr. Adrian-Silvan Ionescu sau a d-lui Tudor Berza.

În cazul a cincisprezece dagherotipuri au fost descoperite ștanțe ale producătorilor de plăci argintate, iar paisprezece sunt colorate manual. În unele cazuri, dagherotipuri din aceeași colecție sau din colecții diferite prezintă elemente similare care, printr-o cercetare detaliată, pot furniza informații relevante despre producătorul de plăci, fotografii, studioul, datarea sau localizarea acestora. Un exemplu este identificarea ștanței lui A. Gaudin atât în Colecția Bibliotecii Naționale a României, cât și în cadrul câtorva colecții private, precum cea a domnilor Mihai Stănescu, Ștefan Sava și Theodor U. Rostás. De asemenea, ștanța lui C. Christofle este prezentă la Biblioteca Academiei Române și în colecția M. Stănescu. Uneori se regăsesc aceleași materiale folosite la ambalaj precum fildeș pentru casetă sau strasuri pe sticla de protecție. Astfel de similitudini se regăsesc și la nivelul modelelor decorative de pe passe-partout, la pictarea sticlei sau la motivele care înfrumusețează caseta. O analiză în profunzime a acestor similitudini poate releva legături comerciale între producătorii de casete și fotografii, și, mai mult, poate contribui la o mai bună poziționare cronologică și temporală a respectivelor exemplare.

Această documentare a completat cunoștințele despre dagherotipie și a conturat o imagine mai clară asupra dinamicii mediului fotografic de secol XIX din România, precum identificarea fotografiilor străini care au activat în România într-o formă sau alta, uneori având studiouri itinerante, românii care au călătorit în străinătate pentru a se fotografia și, nu în ultimul rând, trasarea circulației dagherotipurilor de proveniență internațională în România. Colecția de dagherotipuri din țară se dezvoltă în mod constant, proiectul Daguerreobase continuând să își desfășoare activitatea prin inventarierea și înregistrarea de exemplare noi.

